

TÜRKİYE BİYOETİK DERNEĞİ

Anabilim Dalı Başkanları Toplantısı Raporu

23 MART 2013

Biyoetik Derneği Başkanı Prof. Dr. N. Yasemin Yalım tarafından toplantının giriş konuşması yapıldı. Anabilim dalı başkanlarının kendilerini tanıtmaları istendi. Tanışmadan sonra, gündem için öneriler alındı.

- 1) Anabilim dallarının genel profili ve sorunlarımız,
- 2) Doktora programlarının güçlendirilmesi,
- 3) Uzmanlığın korunması,
- 4) Alanın algılanış ve var oluş sorunu,
- 5) Dernekten beklentiler: Tez arşivi kurmak, alanın insan kaynağı profilini çıkarmak, Tıp Tarihi ve Etik ile ilgili veri tabanı oluşturmak,
- 6) Lisans ve lisansüstü eğitim standardizasyonu,
- 7) Perifer üniversitelerdeki anabilim dalı sorunları,
- 8) Dernek tarafından bir dergi çıkarılması (sanal+indeks),
- 9) Lisans düzeyinde temel bir ders kitabı oluşturulması,
- 10) Konfederatif dernekleşme,
- 11) Türkiye Klinikleri dergisi ile yaşanan kriz,
- 12) Sertifika programları açılması,
- 13) Kongre tarihinin belli bir ay olacak şekilde standart hale getirilmesi.

Gündem maddeleri üzerinde tartışma açıldı:

- Gerek devlet gerekse vakıf üniversiteleri için ortak bir sorun “alanın algılanış şeklidir” denildi. Klinisyenlerle ortak çalışmalar yapılmasının önemi vurgulandı. Toplumsal alanda ya da basında alanın görünürlüğünün yetersiz olmasından dolayı kimi zaman, bir din görevlisinin bile ilgili konularda çok daha ön planda bulunabildiğinden söz edildi. Basında tıp etiğini ilgilendiren konularda çıkan haberlere yanıt vermek üzere, Biyoetik Derneği görüşünü temsil etmek üzere Dr. Hafize Öztürk’ün görev alması kararlaştırıldı.
- Alanın Etik kurullara dahil olmasının ve daha etkin olarak katılmasının önemi vurgulandı. Bazı fakültelerde “Tıpta İnsan Bilimleri” konularının işlendiği belirtildi. Bu programın etik ve profesyonel değerler bölümünün güçlendirilmesinin doğru olacağı vurgulandı.
- Yaz okulları ve sertifikalı eğitim programları gibi aktivitelerin düzenlenmesi istendi.
- Bologna süreci tartışıldı.
 - Bologna sürecinin uygulamadaki sorunları konuşuldu. YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı için yeni eğitim program taslağının dayatma bir taslak olduğu ve bu konuda hassas olunması gerekliliği üzerinde duruldu.
 - Bologna sürecinin ders programlarını yeniden düzenlemesi konusunda bir fırsat olarak görülmesi gerektiğinden, bu sayede teorik ders sayısının azaltılarak yerine tanımlanan seçmeli derslerle etik temalı ders sayısının, istenen içerikte hazırlanması konusunda yolun açıldığından söz edildi.
 - Derslerde standardizasyonun sağlanmasında Akreditasyon ve Bologna sürecinin birlikte ilerlemesinin gerektiği söylendi.
-
- Fakülteler için Tıp Tarihi ve Etik bölümünün zorunlu olması gerektiği konuşuldu.
- Alanın, profesyonelleri tarafından algılanışı konusunda da sorunlar olduğu; Tıp Tarihi ve Etik olarak kabul edilmesine rağmen Tıp Tarihi çalışmalarının yetersizliğinden bahsedildi.
- Fakültelerde Tıp Tarihi ve Etik Bölümü için yeterli donanımına sahip uzman bulma konusunda sıkıntı yaşandığı, eğitim verecek olan uzmanın az olması ya da olmaması konusunda açıklamalar yapıldı. Kadro verilmemesi ya da var olan kadroların kötü tahsis edilmesi, alan dışından öğretim üyelerinin ders vermesi problemleri dile getirildi.

- Üniversitelerde Biyoetik merkezlerinin kurulması ve Derneğin bu konuda inisiyatif alması gerektiği vurgulandı. Biyoetik Merkezlerinde hukukçular, felsefeciler gibi sosyal bilimcilerin de yer alarak interdisipliner bir yapının üniversitelerde oluşturulması gerekliliğinin altı çizildi.
- Derslerin Vaka çözümlenmeleri ve Etikodrama hazırlıkları ile işlenmesi, görsel materyallerin film ve videoların kullanılmasının önemi üzerinde duruldu. Lisans öğrenci kontenjanlarının oldukça fazla oluşu nedeni ile derslerin verilisinde istenen yöntemlerin kullanılmasında zorluk çekildiğinden ve ders yükünün yoğun oluşundan söz edildi.
- Konuşulan bir başka önemli konu da kadrolardı. Alanda doktorası ya da uzmanlığı olanların yer alması gerektiği, başka bir alandan olup bu alanda ders verenlerin tıp tarihi ve etiğinde doçentlik başvurusu yapmasının doğru olmadığı ve başvuruların önlenmesi gerektiği belirtildi. Derneğin bu konuda inisiyatif alması gerektiğine ve başlatılan girişimlerin sürdürülmesine karar verildi.
- Biyoetik Derneği'nin bir uzmanlık derneği olarak anabilim dalı başkanları ile eğitim konusunda işbirliği içinde olması gerektiği belirtildi. Bu bağlamda Tıp Tarihi ve Etik alanında çekirdek eğitim programının belirlenmesi ve bu programa yönelik temel bir ders kitabının hazırlanması konusunda uzlaşıldı. Lisans, Yüksek lisans ve doktora eğitimi için standardizasyon olmalı denildi. Ancak yönetimden kaynaklanan, ders saatlerinin farklılığı sorununun önüne geçilemeyeceği endişesi dile getirildi.
- Tıp etiğinden ayrı olarak Hemşirelik Etiği bölümlerinin kurulması gerektiği üzerinde konuşuldu. Bu amaçla bu bölümü kurmak isteyen üniversitelere destek vermenin önemi üzerinde duruldu.
- ÖYP (Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı)'nin aktif bir biçimde kullanmasının alan için önemli olduğu vurgulandı. Doktora programları öğretim üyesi sayısı nedeniyle devam edemeyen ya da hiç açılmamış olan birimlerin öğretim üyesi gereksinimlerini bu yolla sağlayabilecekleri üzerinde duruldu. ÖYP'den gelen öğrenciler için Anabilim Dallarının da ön koşul koymalarının gerektiği belirtildi. ÖYP kapsamında öğrenci sayılarının ne olması gerektiği konusu tartışıldı.
- Tek öğretim üyesi olan üniversitelerde doktora programları açabilmek için üniversiteler arası protokol yapılabileceği ve Derneğin bu konuda aracı olabileceği bir çözüm olarak belirtildi.
- Bundan sonra düzenlenecek kongrelerin tematik olması istendi. Düzenlenmekte olan kongrenin her yıl belirli bir tarihte yapılması önerildi. Sonraki kongre tarihi, konusu ve yeri belirlendi.
- Türkiye Klinikleri Dergisi'nin, Türkiye Biyoetik Derneği'nin bazı üyelerinin yazılarını kabul etmediği ve bu uygulamanın yol açtığı haksızlığın etkilerinden kurtulmak için Yayınevinin sorumlusu ile Dernek Yönetiminin konuyu görüşmesi ve yeni bir sanal derginin hazırlıklarına başlanması kararı alındı.. Yayınların oluşturulan bu dergiye gönderilmesinin önemi vurgulandı. Dernek üyelerinden oluşan bir alt kurul belirlendi. Vedat Yıldırım, Elif Atıcı, Murat Aksu, Mahmut Gürkan, Gülay Yıldırım, Şükran Sevimli, Oya Ögenler alt kurulda yer aldılar. Dergi için öncelikle bir makale havuzu oluşturularak belli bir düzeye geldikten sonra çalışmaların hızlanacağı belirtildi. Dergi için ilk yazıların farklı disiplinlerden alınması konusu konuşuldu. Hakem kurulunun Biyoetik Derneği üyelerinden oluşacağı belirtildi.
- Türkiye'de mevcut 3 derneğin iş birliği yaparak konfederasyon kurulabileceği önerisinde bulunuldu.
- UNESCO tarafından verilen "Etik Eğitici eğitimi " konusu tartışıldı.
- Biyoetik Derneği bir uzmanlık derneği olduğundan ve alan Tıp Tarihi ve Etik olarak isimlendirildiğinden bölümün diğer alanı olan Tıp Tarihi'nin de arka planda tutulmadan Tıp Tarihi ile ilgili çalışmaların da yapılması gerektiği belirtildi.
- Dernek aidatlarının düzenli ödenmesi gerektiği konuşuldu.
- Biyoetik Derneği için Google'da bir grup oluşturma, Biyoetik platformu oluşturulması konusu tartışıldı. Mahmut Gürkan görevlendirildi.